

Dierenpark en Waals Gewest bundelen krachten voor biodiversiteitsplek Nassonia

Pairi Daiza heeft wilde plannen met Ardens bos

De stichting achter het dierenpark Pairi Daiza wil samen met het Waals Gewest 1.600 hectare Ardens groen omvormen tot een zogenaamd biodiversiteitsbos. Ze roept daarvoor de hulp van een burgerpanel in. 'En nee, we gaan geen entreegeld vragen.'

FEMKE VAN GARDEREN

Ie je die rij sparren? Die uiterst linkse, die is nog gezond. Maar de andere, tja, die zijn ziek, erg ziek zelfs." Gérard Jadoul wijst ze een voor een aan, de metershoge bomen die volgens hem geen lang leven meer beschoren zijn.

Een gevolg van de beperkte regen die hier de laatste jaren is gevallen, zegt hij. Een stop later wijst hij een groep beuken aan. Hun kruinen dragen in de zomer opvallend minder bladeren. "Allemaal het gevolg van de klimaatopwarming", zegt Jadoul.

Jadoul is coördinator van wat hier Nassonia wordt genoemd, een publiek-private samenwerking tussen de stichting achter het Bergse dierenpark Pairi Daiza en het Waals Departement voor Natuur en Bosbeheer DNF. Hun gezamenlijk project moet in de eerste plaats de biodiversiteit weer opkrikken. Dat is nodig, benadrukt Jadoul. Op de vele sparren en beuken alleen mogen we volgens hem niet blijven rekenen. Ze maken de bodem arm en houden veel diersoorten weg. "Het zijn ook uitgerekend deze bomen die volgens wetenschappers het meest zullen lijden onder het veranderende klimaat. Tegen het einde van de eeuw wordt geschat dat er 80 procent minder zijn."

Nassonia kwam er niet zonder slag of stoot. Eric Domb, topman van Pairi Daiza, droomt al jaren van zijn biodiversiteitsbos. In eerste instantie richtte hij zijn pijlen op het bos van Nassogne, vandaar de naam, maar dat had niet het verhoopte resultaat. Jagers en houtontginners sputterden tegen, en uiteindelijk zag de gemeenteraad af van het plan. De 1.600 hectare die nu deel uitmaakt van het project bevindt zich in het bos van Saint Michel Freyr en is eigendom van het Waals Gewest. Die samenwerking loopt makkelijker, zegt Jadoul. De Stichting Pairi Daiza stopte al 200.000 euro in het project.

Voor het masterplan heeft de Luikse universiteit dertig burgers geselecteerd. Zij moeten Nassonia mee vormgeven. Etienne Cols is een

Met Gérard Jadoul (grijze trui), coördinator van Nassonia, op stap in het bos van Saint Michel Freyr: "We willen echte wildernis creëren." © IGOR VAN DE POEL

van hen. Hij omschrijft zichzelf als een gepensioneerde natuur liefhebber. "Ik heb lange tijd in de staalindustrie gewerkt en ook in grote steden als Peking gewoond. Daar leer je de natuur des te meer appreciëren."

REWILDING

Het panel waar Cols deel van uitmaakt, moet tegen juni 2020 concrete wensen op papier hebben. Hij kan er nog niet veel over kwijt. "We zullen in dat plan uiteraard niet stellen welke bomen geplant of gekapt moeten worden. Daarvoor zijn er andere experts, zoals die van DNF. Wij zullen vooral aangeven wat we belangrijk vinden. Hoe groot mag de jacht en houtkap nog zijn in dit bos? Willen we dat de volledige 1.600 hectare voor het publiek toegankelijk blijft of slechts een deel ervan? Hoeveel mensen kan dit bos verdragen?"

Coördinator Jadoul is een hele namiddag bezig met pijnpunten in het bos aan te duiden. Die gaan van verarmde bodems tot jonge berkjes die geen kans krijgen door het teveel aan

herten en everzwijnen. Toch wil hij liever niet kwijt welke maatregelen hij in het plan wil.

"Net om de burgers alle ruimte te geven." Zijn grootste hoop loopt wel gelijk met die van Eric Domb, vertrouwt hij ons uiteindelijk toch toe. "Het allerliefst zouden we de natuur hier weer volledig laten zijn. Echte wildernis creëren en kijken hoe dat experiment loopt."

Hoe je dat doet? Door zo min mogelijk menselijke ingrepen te laten plaatsvinden. "In de eerste jaren zal je dat nog wel moeten doen,

omdat te veel leed berokkend is hier. Maar daarna is het laissez-faire." Dat betekent bijvoorbeeld dode bomen laten liggen. "Op die manier voed je de bodem, geef je jonge planten de kans om te groeien, trek je nieuwe soorten aan."

Professor Bart Muys, expert bosbeheer van de KU Leuven, is benieuwd naar het project. Volgens hem is biodiversiteit in onze contreien nooit op zo'n grote schaal aangepakt. Nassonia past binnen wat Muys de *rewilding*-trend noemt. "Dat is iets anders dan we in België gewoon zijn. Bij ons is er een lange traditie van hout kappen en heide plaggen, om maar iets te zeggen. Dat zijn dingen die niet in de ongerepte natuur gebeuren."

Rewilding is wel niet zonder gevolgen. "De mens zal vaker geconfronteerd worden met problemen die de ongerepte natuur met zich brengt." Muys denkt bijvoorbeeld aan de aantrekkingskracht voor wolven en de zorgen van schapenhouders daardoor.

Dat soort zorgen merkt Jadoul niet op. "Ik heb wel al mailtjes gekregen van mensen met de vraag: gaan we straks onze zelfgeplukte champignons of bessen aan de uitgang moeten afrekenen? (lacht) Tuurlijk niet, we gaan ook geen entreegeld vragen. Dit blijft publiek domein." Hij benadrukt aan iedereen dat de publiek-private samenwerking een win-win is. "Temeer omdat we nu een contract hebben dat over tachtig jaar loopt. Tachtig jaar! Normaal denkt de politiek niet verder dan vijf jaar."

'De mens zal wel vaker geconfronteerd worden met problemen die de ongerepte natuur met zich brengt'

BART MUYS
EXPERT BOSBEHEER KU LEUVEN

Permanente longziekte voor 700.000 Belgen

700.000 Belgen hebben permanent last van de longziekte COPD. Dat meit de Belgen

Dierenparkbaas wil dertig beren afschieten

De eigenaar van het grootste Europese dierenpark, dat zich op de Krim

met moederbeer Rusland. Maar vijf jaar later is Zoebkov zo gedisillusioneerd in de nieuwe

Vorige week voerde Zoebkov al tientallen Vietnamese varkens aan leeuwen en tijgers om de

Zoebkov zegt het mikpunt te zijn van een campagne door de bestuurders van de Krim, die

De Morgen 21/11/2019, pages 4 & 5

Tous droits réservés. Réutilisation et reproduction uniquement avec l'autorisation de l'éditeur de De Morgen

Kris P
na do

Europees Pa
Peeters (CD&
krijgen pol
sinds een ma
drengingen ui
van de politic
informatie ga
jarige man uit
die bekend is i
milieus. Afge
werd hij opge
na afloop wer
laten onder v

Spoor
vele r

NMBS-topvrou
doir en Infra
Lallemand he
hoorzitting in
missie Mobilit
vraagd om de
"noodzakelijk
te kunnen do
Concreet v
de overheids
dan een milj
zou stijgen tot
jard euro in 2
verwacht Dut
een tekort var
vanwege nooc
ringen. Het g
stations af te
te verhogen e
systeem ETCS

Hoed va
voor 50
geveild

Een hoed van
teren voor 50 l
in de Duitse st
veiling van naz
bracht honder
euro's op. Zo
meerdere kle
als een jurkje
ner Eva Braun
mer. Een spec
Hitlers boek M
130.000 euro
van Hermann
ook bezittinge
zielders zoals
en Rudolf Hess
veel kritiek op
de gevelde ite
voor extreem
(BELGIA)

218 boe
voor inf
bij rege

De politie heef
en met septen
wagenbestuur